

моральні сили, різні можливості. Те, що один може сам осмислити, зрозуміти і змінити ситуацію, інший - не в силах. Але боротися з насиллям просто необхідно для нормального повноцінного життя.

Список використаних джерел:

1. Адміністративно-правовий захист прав громадян: навч.-метод. пос. / [К.К. Афанасьєв, Б.В. Гостєв, Є.О. Несвіт та ін.]; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідорєнка. - Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідорєнка, 2011. - 280 с.

2. Голіна В.В. Попередження тяжких насильницьких злочинів проти життя і здоров'я особи: Навчальний посібник / Національна юридична Академія України ім. Ярослава Мудрого. - Х.: Рубікон, 1997. - С. 25-26.

3. Закон України «Про попередження насильства в сім'ї». - Відомості Верховної Ради України. - 2002. - № 10. - Ст.70.

4. Негодченко О.В. Основи діяльності органів внутрішніх справ України щодо забезпечення прав і свобод людини: Навчальний посібник. - Дніпропетровськ: ЮА МВС, 2005. - С. 18.

5. Власов П.О. Насильство в сім'ї та соціальна робота із сім'ями, в яких чиниться насильство. Інформаційно-практичний посібник. - Дніпропетровськ: Дніпропетровська міська громадська організація «Жіночий інформаційно-координаційний центр» 2006. - С. 5.

Основні методи збору інформації під час застосування індикативної методики дільничним інспектором міліції у протидії та профілактиці насильства в сім'ї

Осипенко К.А., курсант навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів міліції громадської безпеки, психологічної служби та Національної гвардії України НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Чиж Ю.В.*

На даний момент кризові тенденції й соціальні негаразди, в тому числі і низький соціально-економічний рівень життя в Україні, негативно позначаються на всіх верствах населення країни, а особливо, на сім'ї. Існує багато факторів та явищ, які впливають на руйнування благополучних відносин у сім'ї, це можуть бути, як об'єктивні явища (безробіття, різке зниження достатку членів родини, матеріальна скрута тощо), так і суб'єктивні (роздратованість, невірноваженість, агресивність тощо) в кінцевому випадку будь-яке з цих явищ призводить до вчинення насильства в сім'ї.

Зростання насильства в сім'ї є глобальною проблемою, яка потребує пошуку шляхів для її вирішення. Тому актуальність проблем протидії насильству в сім'ї не викликає жодних сумнівів.

Одну з важливих ролей у профілактиці насильства в сім'ї відіграє служба дільничних інспекторів міліції. Профілактична діяльність дільничних інспекторів міліції є основним способом попередження насильства в сім'ї. На державному рівні визнано, що головне завдання сьогодні – це не подолання наслідків насильства, а запобігання, попередження насильства в сім'ї. У своїй діяльності дільничні

інспектори міліції використовують безліч методів та методик для подолання даної проблеми. Пропоную детально розглянути застосування індикативної методики службою дільничних інспекторів міліції у боротьбі з проблемою насильства в сім'ї.

Під час застосування індикативної методики дільничний інспектор міліції користується трьома основними методами збору інформації. Це..

1. Спостереження включає оцінку зовнішнього вигляду жертви (жінки або дитини), її стану та поведіння, поведінки інших членів родини, а також огляд житла. Спостереження не завжди є певною мірою суб'єктивним, тому необхідно уникати передчасних суджень та висновків, а основну увагу приділити фіксації тих чи інших ознак, які можуть свідчити про скоєння насильницького акту. Особливу увагу треба приділяти невербальним, тілесним (тремтіння рук, ін.) та мовним проявам страху, агресії та фіксувати їх у відповідних графах індикативної методики. Дільничному інспектору потрібно уважно спостерігати за поведінкою осіб, які перебувають на місці інциденту, оскільки часто аналіз поведінки жінки та інших членів родини може дати більше інформації, ніж опитування.

2. Бесіда з жертвою. Умовою успішності бесіди є довіра до дільничного інспектора, створення інспектором сприятливої психологічної атмосфери, адже корисну інформацію можна отримати, спостерігаючи за поведінкою жінки/дитини та її мімікою, жестами, інтонацією.

Водночас дільничному інспектору слід пам'ятати, що встановлення довірливого контакту з дитиною і ретельне з'ясування сімейної ситуації потребує тривалого часу і спеціальної підготовки, а тому покладається на відповідних працівників соціальних служб.

Тим не менш, коли виникає необхідність поставити дитині ті чи інші запитання, інспектору слід пам'ятати, що успішність бесіди з нею залежить від вірного розуміння рівня її розвитку. Складність запитань має відповідати інтелектуальному рівню дитини та її життєвому досвіду; крім того, слід пам'ятати, що діти (особливо молодшого віку) надають, здебільшого, правдиву інформацію, а їх свідчення є достовірними. Особливу увагу треба звернути на складність виявлення обставин та ознак сексуального насильства, але при підозрі щодо наявності статевих зловживань огляд та опитування треба провадити дуже обережно та делікатно.

3. Опитування родичів, сусідів. Бесіда з родичами та сусідами повинна проводитися на тих самих засадах, що й бесіда з самою жертвою. Для родичів розмови про ситуацію насильства теж зазвичай є досить важкими, адже вони часто не хочуть «виносити бруд з хати», бояться подальшої відповідальності, втрати якихось благ, поголосу, а тому намагаються применшити серйозність того, що сталося.

4. Окрему проблему становить розмова з особою, яку підозрюють у вчиненні насильства. Під час бесіди з нею дільничний інспектор має враховувати, що особа, скоріше за все, скористається будь-якими способами для зменшення відповідальності за спричинену ситуацію та уникнення покарання.

При спілкуванні з особою, яка вчинила насильство в сім'ї, дільничний інспектор міліції повинен:

назвати себе;

розмовляти спокійно, демонструючи врівноваженість;

звертатися до кривдника виключно на «Ви»;

довести до відома кривдника, що Існує закон, представником якого у даному випадку є міліціонер;

дотримуватись позиції: «Я просто виконую свої обов'язки. Ви порушили Закон ЩЕ» має певні юридичні наслідки, і Ви будете за це відповідати»;

не звинувачувати кривдника і не намагатись підловити його на брехні;

ставити відкриті запитання і дозволити йому розповісти його власну версію того, що сталося;

якщо він відчуває незадоволення, тривогу або стурбованість, сприймати це нормальну реакцію, але не виправдовувати його поведінку;

не висловлювати йому співчуття під час його розповіді про насильство.

Водночас, дільничний інспектор має пам'ятати, що «особа, яка вчинила насильство» (особливо в так званих «благополучних» родинах) зазвичай справляє більш приємне враження, аніж постраждала: він поводить себе більш виважено, розсудливо, спокійно у таких випадках інспектор не повинен робити швидких висновків; краще за все повторно відвідати родину, де є підозра щодо скоєння насильства в сім'ї а також ретельно опитати сусідів.

За таких обставин кривдник усвідомить, що його агресивна поведінка виходить за межі внутрішньосімейних стосунків і на боці постраждалої - держава. Процедура втручання має бути для винуватця сигналом, що він не може розраховувати на подальшу безкарність. Головна ідея втручання - за присутності винуватця насильства окреслити серйозність ситуації, сприяти зменшенню у винуватця відчуття безкарності, що надалі може призвести до припинення ним агресивних дій.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про попередження насильства в сім'ї». - Відомості Верховної Ради. - 2002. - № 10. - Ст.70.

2. Закон України «Про охорону дитинства» [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/T012402.html

3. Кодекс адміністративного судочинства України / Відомості Верховної Ради України.–2005.–№ 35-36.– 37.– Ст.446.
4. Довідник дільничного інспектора міліції / Укладачі Ярмачі Х.П., Аносенков А.А. – Одеса: НДРВВ ОЮІ НУВС, 2002. – 142 с.
5. Павленко Ю.О. Завдання у сфері попередження гендерного насильства // Кримінальне право України. – 2006. - №11. – С.47-55.
6. Протидія насильству в сім'ї: пам'ятка для дільничного інспектора міліції/ Упорядник О. Уварова / Заг. ред. С. Павлиш. – Запоріжжя: Друкарський світ, 2011. – 64 с.

Становлення та розвиток приватної та публічної власності зарубіжних країн

Кравчук О.В., аспірант Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

Характерною рисою суспільної системи зарубіжних країн є плюралізм форм власності, яка має два різновиди: приватна і публічна. Переважаючою формою власності є приватна (лат. *privatus*): приватна трудова власність, власність кооперативів, акціонерних товариств (фірм, компаній, корпорацій), транснаціональних корпорацій [1].

Приватна власність може мати як індивідуальний, так і колективний характер, а суб'єктом права цієї форми власності може виступати будь-яка фізична чи юридична особа. За сучасних умов приватна власність дедалі частіше виступає не в індивідуальній, а в різноманітних асоційованих формах – колективній, акціонерній.

Щодо акціонерної форми власності, то в розвинених країнах нею охоплено близько 80% основного капіталу і продукції, що виробляється. Завдяки акціонерним фірмам стало можливим з'єднувати фінансові ресурси принципово різних обсягів і тим самим залучати до бізнесу як тих, хто має сотню вільних доларів, так і тих, чий коштів складають десятки й сотні мільйонів доларів. Так, у США акціями володіє понад 60% дорослого населення, у Франції кількість індивідуальних власників акцій перевищує 6 млн. чоловік, у Великобританії – 10 млн [1].

З цього приводу важливо відзначити, що у країнах з високою ринковою економікою приватна власність має тенденцію до монополізації. Наприклад, поряд з такими могутніми корпораціями, як «Дженерал моторс», «Боїнг», «Нортроп» у США; «Хьохст», «Мессершмітт-Белоков-Блом» у Німеччині; «Бритіш еркрафт» у Великобританії; «Тойота», «Ніссан», «Міцубісі» в Японії, створюється багато середніх і малих підприємств з кількістю працюючих від 10 до 20 чоловік. Причина цього процесу полягає в тому, що за умов ринкової економіки і гострої конкурентної боротьби, підвищення життєвого рівня населення і зростаючого попиту на вироблені товари й послуги перепрофілювати монополію складно. І навпаки, перепрофілювати середнє або мале підприємство можна за два-три місяці. Вони більш